

Térkialakítások üzleti, vendéglátói, közösségi környezetben

NYITVA VAGY ZÁRVA

Tóth Norbert

Az irodai térkialakítás az egyedi elképzeléseket figyelembe vevő és az igényekre gyorsan reagáló iparág. Aki kivitelezőként ezen a területen szeretne boldogulni, az anyagilag stabil cégekkel számolhat. Ehhez azonban nem csak igényes és határidőben pontos kivitelezésre van szükség: az aktuális szükségletek pontos feltárása és az ehhez szükséges, sokszor nagyon jó minőségű alapanyagok beszerzése ugyanolyan fontos. Trendek, formák, igények, alapanyagok – körülnéztünk ezen a piacon is.

Az irodai térkialakítással kapcsolatos szakmai megítélések, illetve vélemények alapvetően két nagy csoportra oszthatók: vannak, amelyek a nyitott, azaz egy légtérű irodai kialakítást támogatják, míg a másik esetben az elszeparált, zárt térrel rendelkező külön kis helyiségek fontosságát hangsúlyozzák. Miért is szükséges nekünk mindezt tudni? Azért, mert jó tisztában lenni azzal, hogy egyik vagy másik esetben milyen kivitelezési megoldásokhoz kell nyúlni akkor, ha

irodai berendezéssel, térrendezéssel kapcsolatos megbízást kapunk.

NYITOTT TÉR

Az ilyen elrendezésű irodákat „open plan office” (nyitott iroda) rendszernek is nevezik, melyben minden egy légtérben van, amely állítólag hatékonyabb kommunikációt és együttműködést tesz lehetővé a hagyományos, cellás kialakításhoz képest. Az íróasztalok itt gyakran szorosan kapcsolódnak egymáshoz,

Az egymásnak fordított asztalok helykihasználtsága jobb

nak. Óriási előnyük, hogy mobilak, oda helyezhetők, ahol éppen szükség van rájuk. Kivitelezésüknél az egyik legfontosabb szempont tehát az egyszerű és könnyű mozgathatóság (pl. görgős lábazat, kis fajsúlyú keretbetétek, a paravánelemek egyszerű egymáshoz kapcsolása vagy éppen oldása stb.). Ott viszont, ahol ezek a határolóelemek kevésnek bizonyulnak, harmonikaszzerűen csukható falakra vagy tolófalra van szükség. Utóbbiak akár alsó vezetősin nélkül is telepíthetők.

ELFORGATHATÓ TOLÓFALAK

Az elforgatható tolófalak a telepített térhatárolás talán legrugalmasabb

képviselői. Olyan panelekből állnak, amelyek egy függesztett sínen mozgatva és egymás mellé sorolva faltól falig zárnak, így alakítva ki egy alkalmi válaszfalat a rendelkezésre álló nagy térben. Szétnyitás esetén a panelek merőlegesen elfordítva az oldalsó falak mentén parkolathatók. Bár szerkezeti felépítés tekintetében eltérnek a különböző gyártók megoldásai, összeszedtük a legfontosabb kritériumokat, amelyekre már megvannak a műszaki megoldások a piacon.

Hangszigetelés. Ez magának a panelemnek a szigeteléséből, illetve a panelek közötti, valamint az alsó és a felső csatlakozási pontok körüli

ezért azok szélességi és mélységi méretezésénél a sorolhatóságot is figyelembe kell venni, igény esetén pedig az egyszerű mozgathatóságot (pl. asztaltető-kiállítás, egységnyi méretű terjedelem, megfelelő súly stb.) is biztosítani kell.

Mivel jelentős helyet lehet megtakarítani a hátukkal egymásnak fordított asztalok elhelyezésével, ezért az asztalkialakításoknál ezt is érdemes figyelembe venni. Továbbá az ilyen esetekben különösen szükség lehet az íróasztalokra helyezhető térhatárolókra, paravánokra. Ezek, ha minimálisan is, egy külön kis magánteret hoznak létre. Anyaghasználatukat tekintve válasszunk hangelnyelő vagy hanggátló tulajdonságokkal rendelkező anyagokat: ilyenek a hordozóra ragasztott parafa, edzett (ESG) üveg, plexi, esetleg textillel, bőrral bevont felületek. Itt az esetleges színezési lehetőségeket is vegyük figyelembe. A paravánfalak (spanyolfalak) kiválóan alkalmasak az alkalmi térhatárolásra, amelyek többnyire egy-egy kisebb csoport tevékenységének vizuális elválasztására, határolására szolgál-

Az asztali paravánok és a tárolók a praktikuság mellett némi privát teret is adnak a nyitott térben lévő íróasztaloknak

A tolófal padlósín nélkül, gyorsan és egyszerűen működtethető

A rögzített térhatároló falakat számos módon tehetjük dekoratívvá, átláthatóvá

szigetelésből áll. A panelek közötti szigetelt zárast az éleken kialakított csaphornyos kapcsolódással és a belehelyezett gumitömítésekkel tudjuk létrehozni. Az alsó és felső élek hangszigetelésére a legjobb megoldás a tartószerkezeti profilból kitekerhető gumitömítők (lásd alább). A panelelem hangszigetelésében a szendvicsszerkezeti kialakítás segít leginkább, ahol a külső borítások közötti mag egy hangszigetelésre alkalmas anyagot is tartalmaz.

Használatba vétel, használaton kívüliség. Egy tolófalnak ott és akkor van jelentősége, ha nyitott állapotban szinte észrevétlen marad, zárt állapotában pedig egy valódi válaszfal tulajdonságaival bír, esetleg még dekorál is. Ezt egyrészt a fal melletti parkoltatással érhetjük el, másrészt úgy, hogy ne legyen szükség padló-sínre a panelek mozgatásánál. Erre az egyik legjobb megoldás a tartószerkezeti profilba rejtett gumitömítő, amely a panelből – kézi forgatókarral vagy elektromos hajtással – kitekerhető. Ezeket nyomótömítéseknek is felfoghatjuk, hiszen az alul és felül is jellemzően 2–3 cm-t elmozduló, orsómechanizmussal működtethető tömítések a tolófalat a padló és a mennyezetsín közé feszítik, megfelelő

szilárdsággal reteszelve. Ez a műszaki megoldás nagyban hozzájárul a megfelelő hangszigeteléshez is.

Külső megjelenés. A sínekhez kapcsolódó tolófalpanel keresztmetszete alu. vagy fa vázszerkezetből, belső hangszigetelő magból és a kétoldali külső borítást jelentő, általában 10–18 mm vastag burkolatból áll. Ideális esetben olyan vasalattal dolgozzunk, ahol az elem alsó és felső élein elhelyezkedő aluprofil nem jelenik meg a zárt falazat homlokzati oldalán, hanem rejtve marad – ezzel is emelve a termék eleganciáját. Emellett hajlított sínek alkalmazásával íves falak is felépíthetők.

Átjárhatóság. Attól, hogy egy alkalmi válaszfal létrejön, még lehet rajta nyílászáró. Bizonyos gyártók tolófalkínálatában egy- vagy kétszárnyú ajtók, ablaknyílások is beépíthetők, illetve sarokelemek beiktatásával egy-egy panel is nyithatóvá tehető. Pár cégnév azok számára, akik tolófalak építésében gondolkodnak: Parthos; Eurodivisál Lda; Arcadia Componibili.

TÉR A TÉRBEN

Az egyterű irodaterületek kötelező kiegészítői a kisebb-nagyobb zárt terek, melyek a nagy téren belüli

kisebb területek leválasztásával, vagyis akusztikailag és/vagy vizuálisan elhatárolt falak felhúzásával hozhatók létre. Miről van szó? A leválasztással olyan kisebb helyiségek létrehozása, melyek alkalmasak tárgyalásokhoz, nyugodt viszonyok közötti telefonáláshoz, sőt, akár a feltöltődést segítő csoportos beszélgetésekhez, egyéni relaxálásokhoz is. (Igen, ez utóbbi sem az ördögtől való. Kísérletek bizonyítják, hogy nyugodt, kiegyensúlyozott lelkiállapotban sokkalta hatékonyabb munkateljesítményre képes egy munkavállaló, mert jól érzi magát, kreatívabb, kevesebbet hibázik, ráadásul ritkábban betegszik meg.) Van itt még egy fontos tényező! Mivel az irodák belső kialakítása után is folyamatosan változnak a térrel kapcsolatos igények, ezért egyre több cég azt szeretné, hogy a térelválasztási megoldásokat ezekhez a megváltozott szükségletekhez is hozzá lehessen igazítani. Ilyen esetekben az egyik megoldást az álmennyezetig épülő, többször átszerelhető mobil válaszfal adja. Tartószerkezeti anyaga természetesen lehet fa, illetve alumínium, a határolóelem lehet üveg, és/vagy bármilyen olyan panel (háromrétegű lap, rétegelt lemez, laminált lap, kompaktlemez stb.), ami méretben és

dekorációban is megfelelő. Előnyei a telepített gipszkarton falakkal szemben: elegáns megjelenés, átlátható térhatárolás, jobb hangszigeteléssel bíró falak, átszerelés esetén teljes mértékben újra felhasználható elemek – nyilván a mérethatárokon belül. Hátránya, hogy drágább, mint a gipszkarton. Néhány cég, amelyek alu. szerkezeti elemekkel foglalkoznak: Adotta Italia; Mote Kft. (ez egy magyar cég, s bár a kínálatukban nem szerepel ilyen profilú alapanyag, teljes körű alumíniummegmunkálással foglalkoznak). S ha már kisebb terek leválasztásáról beszélünk, ide kívánczik az a

technikai üveg, ami okostelefonunk gombnyomására képes teljesen tejfehérré vagy ismét áttetszővé válni külső árnyékoló, redőny, relaxa nélkül – alig 1 másodperc alatt. Az ablaküveget eyrise™ márkanéven jegyzik, melynek működési elvéről korábban már mi is beszámoltunk (Magyar Asztalos, 2019. január). Az alig három éve piacra dobott üveg irodai térben történő alkalmazása nagy lehetőségeket rejt.

HANGSZIGETELÉS, HANGELNYELÉS

A zavaró hangok megszürése az egyik legfontosabb kritérium a telepített térhatárolás esetében. Két kritériuma van: a hangszigetelés (a külső és a belső tér között), valamint a hangelnyelés. Az előbbire ma már nagyon jó megoldást adhatnak a speciális üvegtáblák minden olyan esetben, ahol átlátható falazatra van szükség. Ezen kívül minden más esetben hangszigetelő anyagokat kell használni a válaszfalak szerkezetébe beleépítve. Ilyen anyagok lehetnek többek között a különféle kőgyapotok, filcek, filcesített préselt textilek, membránok stb. (Néhány márká a teljesség igénye nélkül: Texsa Tecsound®, Silent Core, PhoneStar Csendlap.).

Azért ne feledkezzünk meg a jó öreg expandált (fekete) parafáról sem, ami kiváló hangszigetelő anyag, ráadásul 100%-ban organikus. Egy hangszigetelt falazat jó esetben 40–45, ideális esetben 55–60 dB hanggátlásra is képes – a panelekre vonatkozóan. (Összehasonlításképpen: egy normál hangerejű társalgás 3–4 méterről mérve 60–65 dB.). Azért hangsúlyozzuk, hogy a panelekre nézve, mert a hanghullámok átmennek a szőnyegen, az álpadlón, a falakon, a beépített nyílászárókon, az álmennyezetten és a csővezetékeken (légkondicionáló) is. A kerülőutas hangvezetés ezen szempontjait mindig figyelembe kell venni, amikor a megfelelő falrendszert kiválasztjuk.

A másik kritérium a hangelnyelés, ami egy tér belső akusztikájával van kapcsolatban. Egy teremben lévő zengő hangtér ugyanis közvetlen és visszaverődő (pattogó) hangokból alakul ki. A legegyszerűbb és egyik leghatékonyabb hanggyengítési megoldás egy átlagos méretű helyiségnél, ha a mennyezetet jó hangelnyelő anyaggal borítjuk be. Ezen kívül a függönyök és egyéb textíliák, kárpitozott bútorok és az emberek is hozzájárulnak a természetes hangelnyelés összeretéhez. Ha ennél nagyobb mértékű hanggyengítésre van szükség, akkor speciális hangelnyelő anyagokat kell használni – plafonra, falakra, mobil paravánokra telepítve. Ilyenek lehetnek a hangelnyelő (hullámmintás) szivacs, a nyílt cellás melamin gyantalap, vagy a fonott poliészter rostlap (Snowsound® Fiber) – hogy csak párat említsünk. ■

Képek

www.commercialinteriordesign.com

www.officeplan.com.au

<http://complete-officefurniture.com>

www.officepartitionsandceilings.com

www.estel.com

www.mwintl.net

www.adottaitalia.com

Rögzített térhatároló fal egyszerűen és lényegre törően